

Jarní sraz karavanistů v ATC Golf u Vodárny Poděbrady 5.-8.5. 2018

Přihlášky na sraz do 20.4.2018 na www.ccpce.cz

Poděbrady

jsou [lázeňské město](#) ve [Středočeském kraji](#) v [okrese Nymburk](#). Město se nachází v úrodné [polabské nížině](#) na řece [Labi](#), necelých 50 km východně od [Prahy](#) u [dálnice D11](#). Leží v nadmořské výšce 184–190 metrů. Žije zde [přibližně 14 tisíc^{\[1\]} obyvatel](#). Výměra katastru města je 33,70 km².

V místě dnešního města bylo nalezeno osídlení už z doby mladého paleolitu. Král [Přemysl Otakar II.](#) zde v letech 1262–1268 zbudoval kamenný [hrad](#), postupně přebudovaný v dnešní [zámek](#). K velkému rozkvětu panství došlo za [pánů z Kunštátu](#). Nejznámější představitel tohoto rodu byl český král [Jiří z Poděbrad](#). Jeho synové Poděbrady roku 1472 povýšili na město. V letech 1495–1839 bylo poděbradské panství spravováno královskou komorou, poté ho koupil vídeňský bankéř Jiří Sina. V roce 1905 byl na nádvoří zámku navrtán [minerální pramen](#) a v následujících dekádách se z města staly [známé lázně](#), specializované zejména na léčbu nemocí srdce a oběhového ústrojí.

Zdejší [městská památková zóna](#), vyhlášená v roce 1992,^[2] chrání jak historické jádro města, tak i přilehlou lázeňskou čtvrť. Poděbrady jsou známy návštěvníkům především jako klidné lázeňské město s mnoha památkami.

Poděbrady po objevení pramenů minerálky

Objevení minerálních vod město změnilo k nepoznání. V roce 1907 už byly vyvrtány tři veřejné prameny (Bülowův, Hohenlohe a Charicléa) a v roce 1908 byly založeny [poděbradské lázně](#), které měly velký vliv na další rozvoj města.^[29]

Už 5. června 1908 vysvětil královéhradecký biskup Doubrava budovu Knížecích lázní, založených knížetem Hohenlohe. V červnu 1910 Knížecí lázně odkoupilo město a dalo navrtat další prameny, takže počátkem 20. let tu bylo 12 zřidel a v roce 1930 již 16. Nový ráz města určil zejména architekt a urbanista [František Janda](#), který před válkou vytvořil koncepci rozvoje lázeňského středu v tehdejší [secesním slohu](#).^[30] V roce 1919 lázně od města převzala nově vzniklá akciová společnost.

Za první republiky se Poděbrady změnily ve významné lázně, které se zásluhou pražského kardiologa profesora dr. [Václava Libenského](#), specializovaly na léčbu nemocí srdce a oběhového ústrojí. František Janda v roce 1924 vypracoval urbanistický plán dalšího rozvoje Poděbrad, jejichž lázeňský střed se rozšířil až v železnici (dříve cca 1 km od centra) a založil lázeňský park. Ve městě vznikla řada veřejných budov a počet jeho obyvatel se od počátku století zdvojnásobil.^[30]

Okolí

Město leží v rovinaté krajině [polabské nížiny](#), která je málo zalesněná a intenzivně zemědělsky užívaná. Město se rozkládá na obou březích řeky [Labe](#) a to v nadmořské výšce 184–190 m n. m. V okolí města se nacházejí pouze tři kopce, kterými jsou [Oškobrh](#) (285 m n. m.), [Chotuc](#) (254 m n. m.) a kopec Sadecký (213 m n. m.). Za zdymadlem se nachází slepé rameno Labe zvané Skupice (pozůstatek toku Labe před regulací) a dále směrem na [Libici nad Cidlinou](#) je národní přírodní rezervace [Libický luh](#), jež je pozůstatkem [lužních lesů](#), které byly v minulosti v celé oblasti. Větší lesní celky se nacházejí právě především mezi Libicí nad Cidlinou a [Velkým](#)

Osekem. Menší lesy pak leží především podél řeky Labe, například les Bor, nacházející se jižně od města.

Polabí má poměrně teplé podnebí. Průměrná roční teplota je zde 9 °C. Jaro začíná poměrně brzy (obvykle v polovině dubna) a zima nastupuje později. Nejstudenější bývá měsíc leden, kdy jsou časté mrazy a inverzní mlha. Trvalejší sněhová pokrývka není obvyklá. Průměrný roční úhrn srážek je nízký.^[40]

V okolí Poděbrad se nachází tyto národní přírodní rezervace a přírodní památky: NPR Libický Luh, NPR Žehuňská obora a Žehuňský rybník, PP Písečný přesyp u Osečka, PP Báň, PP Vinný vrch

Nymburk (něm. *Nimburg* nebo *Neuenburg an der Elbe*) je město ve Středočeském kraji na řece Labe, 45 km východně od Prahy a zhruba 30 km jihozápadně od Mladé Boleslavi. Má přibližně 15 tisíc^[1] obyvatel a rozlohu 20,54 km².

Historické jádro města je městskou památkovou zónou

Vznik města

Královské město Nymburk vděčí za své založení Přemyslu Otakaru II. Přesné datum, kdy bylo započato s výstavbou Nymburka, však dodnes není úplně známo. V současnosti je za vznik města přijímán rok 1275.

Turecká věž – někdejší městská vodárna z roku 1597

Název Nymburk je odvozen od slova *Neuburg* (Nimburg = Nymburg, později Nymburk) a byl původně osídlen německy mluvícími osadníky. Podle Hájkovy kroniky se Nymburk dříve jmenoval Svinibrod, a to z důvodu, že se zde na druhé části, dnes za Labem, pásly svině (prasata). Český jazyk převládl nad německým jazykem až v 15. století po husitských válkách.

Již na konci 18. století bylo prvními osvícenci odmítnuto založení města (*Vicemilova*) roku 779, jak je uvedeno v Hájkově kronice. O století později bylo vyloučeno datum 1219 (vztahuje se k Litoměřicím) a později i rok 1257. K tomuto datu se totiž vztahuje nejstarší dochovaná listina o městě Nymburce vydaná pro zdejší dominikánský klášter. Tento text je znám pouze z rukopisu ve formulářové sbírce. A protože jde o text nezachovaný v originální listině ani v nějakém kopiáři, ale jen ve formulářové sbírce, je nutné k němu přistupovat obzvláště opatrně. Důkladnému kritickému rozboru bylo podrobena zejména údajné datum vzniku zápisu do sbírky – rok 1257. Historický výzkum toto datum zcela jistě vyloučil a naopak klade vznik listiny pro dominikánský klášter až na samý skloněk vlády krále Přemysla Otakara II, přesněji mezi 25. listopad 1274 a 21. listopad 1276.^[2] Proto se rok 1275 jeví jako nejpravděpodobnější datum, kdy král uložil lokátorovi Konrádovi (někdy se uvádí Kunrátovi), aby vyměřil a zřídil město Nymburk. Samotné založení bylo však pravděpodobně dokončeno až za vlády krále Václava II. Za Václava II. došlo též k výstavbě gotického chrámu sv. Mikuláše (dnes kostel svatého Jiljí) a dominikánského kláštera. Město bylo obehnané hradbami z pálených cihel s asi

padesáti věžemi a dvěma obranými příkopy napájenými z Labe. Součástí hradeb byly čtyři městské brány a branka k řece. Na západ vedla brána Svatojiřská, na severozápad Velibská či též zvaná Boleslavská, na severovýchod pak Bobnická brána. Na jižní straně stála Mostecká neboli Labská brána, na kterou navazoval dřevěný most přes Labe. Větší z věží této brány byla v renesanci opatřena zdobnou fasádou. Brány měly hranolový tvar a byly tří či čtyřpodlažní. Průjezd v přízemí vytvářely gotické lomené vstupní oblouky, na vnější straně doplněný spouštěcí mříží a bytelnými vraty. U Svatojiřské brány bylo navíc vybudováno předbraní s cimbuřím zasahující do obranného příkopu a padací most. Mostecká a Boleslavská brána byla stržena po velkém požáru města v květnu 1838. Svatojiřská brána byla zbořena roku 1871 a stejný osud potkal i poslední Boleslavskou bránu v roce 1884.

Nymburská radnice

Koncem 16. století vznikla v Nymburce zásluhou Samuela Ignáce Turnovského [poštovní](#) stanice.^[3] [Telegraf](#) byl zaveden v roce 1850. První místní telefony byly instalovány v roce 1900 a o dva roky později i linky meziměstské.

V 19. století se město začalo industrializovat, přičemž nejvýznamnějším podnikem se stala železnice, jejíž správa v Nymburce vybudovala své ředitelství, dílny, topírnu a železniční kolonii. Mimo to ve městě vznikl cukrovar, [pivovar](#), korkovna a místní mlýny byly zmodernizovány. Díky vzrůstajícímu blahobytu, který industrializace přinesla, si město mohlo dovolit budování veřejných staveb. Byla tak postavena nemocnice, měšťanská škola, sokolovna, evangelický kostel či synagoga. Rozvoj pokračoval též v první polovině 20. století, kdy proběhla úprava toku Labe, vznikla proslulá [budova krematoria](#) a řada dalších moderních staveb. S tehdejšími érou Nymburka byla nerozlučně spojena tvorba slavného spisovatele [Bohumila Hrabala](#).^[4]